

ALBINA CARPAȚILOR.

Apate 1 coă și jumătate pe săptămână. ABONAMENTUL pentru Austro-Ungaria: pe an 8 fl., pe 6 luni 4 fl. 40 cr., pe 3 luni 2 fl. 40 cr.; pentru România: pe an 20 lei, pe 6 luni 11 lei, pe 3 luni 6 lei. — Un număr 20 cr. s'eu 45 bani. — Un volum à 6 côle 70 cr. s'eu lei 1.70. — La 10 esemplare 1 rabat. Abonamentele se fac la editorul Visarion Roman în Sibiiu, la colectanți, la oficiile postale și la toate librăriile.

Cântecul gintei latine.

Latina gintă e Regină.
Între-ale lumei ginte mari;
Ea p'ortă 'n frunte-o stea divină,
Lucind prin timpii seculari.
Menirea ei tot înainte
Măreț îndrăp'tă pașii săi,
Ea merge 'n capul altor ginte
Versând lumină în urma ei.

Latina gintă 'i o vergină
Cu farmec dulce, răpitor;
Străinu 'n cale 'i se înclină
Și pe genunchi cade cu dor.
Frumosă, vie, zîmbitoare,
Sub cer senin, în aer cald,
Ea se ogîndă 'n splendid s'ore,
Se scaldă 'n mare de smarald.

Latina gintă are parte
De-ale pămîntului comori.
Și mult voios ea le împarte
Cu celelalte-a ei surori.
Dar e teribilă 'n mînie,
Când brațul ei liberator
Lovesce 'n cruda tirănie
Și luptă pentru-al ei onor.

În ziua cea de judecată,
Când, față 'n cer cu Domnul sfânt,
Latina gintă-a fi 'ntrebată:
Ce ai făcut p'acest pămînt?
Ea va răspunde sus și tare:
„O! D'omne, 'n lume cât am stat.
„În ochii săi plini de-admirare
„Pe tine te-am reprezentat!”

V. Alecsandri.

Acésta este poesia prin care marele nostru poet **Vasile Alecsandri** a eșit triumfător la concursul ținut la Montpellier față cu numeroșii concurenți: francezi, italieni, spanioli și portugezi.

Acéstă fericită noutate ni-o aduse mai întăiu Diarul „Pressa” din Bucuresei în cuprinsul următor:

„Lăsând la o parte, pentru astăzi, analisisarea ultimelor sciri telegrafice privitoare la situațiunea politicei internaționale. — consacram, cu preferință și cu o bucurie nesprimabile cele d'întăiu colone ale diarului nostru unei noi glorie ce a repurtat națiunea română, în lupta ce a avut loc pe câmpul literar dela Montpellier, între geniurile poetice ale ginteii latine, pentru premiul conferit de Societatea Limbelor Romane autorul celui mai frumos Cânt al Ginteii Latine, care fu Cântul marelui nostru poet Vasile Alecsandri.

Societatea Limbelor Romane a anunțat, printr'o programă speciale, pentru Marțea Pascilor din anul curent, ce coincidasă cu aniversarea împlinirii a două mii de ani dela fundarea orașului Aquae Sextiae (Aix en Provence), că va conferi, în ședința solemnă a celui d'al douilea concurs al său trienal, un premiu, consistând într'o mare cupă simbolică de argint, autorului ce va presinta cea mai bună poesiă, avînd de obiect: Cântecul Latinului, s'au Cântecul Ginteii Latine.

Programul acestui concurs, pe care l'am publicat deja în mai multe rënduri, inspiră ideia Bardului eroilor dela Grivița de a lua parte la lupta glorioasă a geniurilor poetice de viță latină, și întindînd c'ordele sublimei s'ele lire, întonă, din retrasa sa locuință dela Mircesci, cel mai melodos Imn al ginteii latine, care răpi admirațiunea membrilor ce compuneau juriul. Cu c'ântul său, poetul Alecsandri probă încă odată omenirei, că națiunea română a moștenit t'ote virtuțile și calitățile ginteii din care descinde, și că, cu t'ote că fu izolată la porțile Orientului, d'ensa a

sciut să le conserve intacte, ca să p^otă da, la ocaziuni, eroi pentru Grivița și eroi pentru Montpellier.

Cântul poetului român fu judecat de cătră unanimitatea membrilor, cari compunea^u juriul concursului, superior cânturilor prezentate de cătră poeții celorlalte națiuni sorore, care au luat parte la concurs, și, prin urmare, de cise ca premiul indicat să fiă conferit poetului român.

D-nul Roqueferri^{er} anunță poetului nostru rezultatul concursului, prin următoarea telegramă din 7 (19) ale lunei curente:

„Alecsandri.

„Mircești.

„Juriul, compus de Mistral, Tourtoulon, Quintana, „Obedenaru și Ascol, Vă conferă, în unanimitate, premiul „Cântecului Latin. Vă așteptăm. —

(Semnat,) Roqueferri^{er}.”

Cu t^otă dorința ce avu poetul nostru de a lua parte la serbările ce au urmat concursului, și la cari era cu nerăbdare așteptat de cătră cultorii muselor din celelalte națiuni și de cătră Societatea Limbelor Romane, d-nul Alecsandri, împedat de afaceri personale, fu nevoit a declina invitațiunea.

Abia răspuse însă, mulțamind Societății Limbelor Romane de premiul conferit operei s^ele, și priimi o nouă telegramă din partea d-lui A. de Quintana y Combis, care oferise Societății premiul, în coprinderea următoare:

„Vasile Alecsandri.

„Gara Mircești, România.

„Primiți, cu cordialele mele felicitări, urările ce „facem pentru România. Domnia-v^ostră, care sunteți „un mare poet, bine-voiți a fi ecoul simpatiilor poetilor latini, reuniți la Montpellier. —

(Semnat,) Albert de Quintana.”

La această telegramă, d-nul V. Alecsandri răspuse imediat prin cea următoare:

„Domnului de Quintana, Președintele Societății Limbelor Romane.

„Montpellier.

„Raportând prețioasele s^ele simpatii asupra țerei mele, „Societatea Limbelor Romane mⁱ-a făcut indoit de scumpă „pronunțarea sa în favorul meu. Bine-voiți, vă rog, a fi „interpretul aceluiași sentiment pe lângă confrății mei latini, „și a priimi personalmente prea sincera mea gratitudine.

„Alecsandri.”

Mulțamind din inimă amicului nostru, care ne-a împărțit aceste prețioase documente, pe cari nici un adevărat român nu le va putea citi fără a simți o vie și dulce satisfacțiune a iubirei s^ele de ț^eră, ne abținem dela ori-ce fel de elogiuri la adresa poetului, care și-a ilustrat ț^era și pe sine, cântându-și ilusta sa ginte, convinși a priori că, ori-ce am dori a țice, nu va putea fi la înălțimea Cântecului Gintei Latine, nici la înălțimea elocinței documentelor de mai sus.”

Victor Emanoil - Cavour - Lamarmora.¹⁾

(Extract din istoria misiilor mele politice.)

Sunt acum nouă-spre-zece ani, un mare entusiasm înflăcărase inimile Românilor!

Cuvântul magic de unire resuna în t^ote gurile. Hora unirii se cânta, se dănuia de poporul întreg, și fiă-care om își uitase nevoile pentru ca să se îngâne voios cu sperările unui viitor plin de ademeniri. E^u însumi, părăsind câmpul înflorit al literaturii și aruncându-mă în torentul ideilor politice, îmi culcasem musa în fundul unui portofoliu ministerial și o acoperisem s^ermana! cu un t^enc de hârtii oficiale, de memoare, de note consulare ect. ect.

Voturile unanime ale Camerelor din Iași și din Bucuresci înălțând pe tronurile Moldovei și Valachiei pe colonelul Alecsandru Cuza, noul Domn găsi de cuviință a trimite Cabinetelor europene acea memorabilă declarație prin care țicea că: „de și pe tronurile Principatelor unite, „el era gata a depune ambele s^ele corone pe fruntea unui „Principe străin, decă marile puteri ar voi să realizeze „dorințele nației române exprimate de divanurile ad-hoc „din anul 1858²⁾.

Șapte exemplare din acest document istoric fură subscrise de Domnitor și espediate puterilor semnatare tratatului de Paris. Măria-Sa îmi făcu onorul a mă număra între persoanele însărcinate de a le duce la destinația lor și îmi adresă oficial următoarea scrisore:

Domnule Ministru!

„Trebuința cerend ca să trimitem o persoană de încredere spre a transmite diverse depeși importante înal-

¹⁾ Convorbiri literare.

²⁾ Această epistolă se va publica, împreună cu alte documente importante în volumul complet al istoriei misiilor mele politice.

„telor curți ale Franciei, a Marei Britanie și a Sardiniei, „am găsit de cuviință ați încredința o asemenea misiă de „licată. Făcându-ți dar cunoscut această decizie a noastră, „te rog se te pregătești a pleca îndată, după ce vei primi „instrucțiunile nôste.”

Dumnezeu să te ție în a sa sfântă pază.

Alecsandru I^on.

Instrucțiunile ce mⁱ dete Domnitorul se cuprindeau în aceste singure cuvinte ce mⁱ țise la momentul pornirei mele:

„Du-te și fă cum te-or povățui inima și conștiința!”

Apoi îmi mai încredință două scrisori, una cătră împ^eratul Napoleon și alta cătră Contele Valewski, ministrul afacerilor străine a Franciei, pe lângă epistolele adresate contelui Cavour și lordului Malmersbury.

Astfel dar, înfășurat în haina serioasă a diplomației, am plecat în misiă politică la Paris, la Londra și la Turin pe la începutul lui Februarie 1859.

Moldova, Galiția și o mare parte din Germania erau albe de zăpadă, gerul foarte aspru, drumurile troenite, multe poduri dărâmate de sloiuri, calea foarte grea sub t^ote privirile, însă avântul patriotic ce mⁱ aprinsese sufletul făcu să nesocotesc viforii ernii, să înving t^ote greutatea călătoriei și să sosese la Paris a șaptea ți după plecarea mea din Iași.

Aveam mult serioasă și mult delicata însărcinare de a ap^era pe lângă cabinetele Franciei, Engliterei și Sardiniei actele s^ev^erșite în Moldova și Valachia la începutul anului 1859, precum alegerea de Domn al colonelului Alecsandru Cuza, în aceste două provincii ect., acte care erau să fiă discutate în viit^orele conferințe din Paris. Misiă importantă! răspundere mare și spăimântătoare!...

Eu, un biet țăran dela Dunăre, aveam a mă găsi în contact cu capacitățile cele mai recunoscute din Europa! cu ómenii cei mai însemnați!... Nu dar fără griji mă întrebam de voiú putea să mă ridic și să mă susțin la înălțimea misiiei mele?... însă găseam o îmbărbătare în tainica și deplina convingere ce aveam de mult că Dumnezeu ține cu Români.

Și, în adevăr, reușind atât în Londra cât și în Paris mai pre sus de toate sperările mele, grația bunătății și mărinimiei împăratului Napoleon, veni rândul să'mi cerc norocul și la Turin.

Am plecat deci din Paris cu drumul de fier al Lionului și, mulțumită ordinelor marchizului de Vilamarina, ministrul plenipotențiar al Sardiniei pe lângă curtea Franței, am găsit toate înlesnirile în călătoria mea până la Turin. Vameșii din Savoia m'au lăsat să trec la frontieră fără a cerceta bagajul meu, și la St. Jean de Norienne, am găsit o calేశcă de curier ce mă aștepta ca să mă ducă peste muntele Cenis până la Suza. Afară de aceste atenții delicate ale guvernului Piemontez, am fost întâmpinat la Chambery de un magistrat care primise ordin să mă înțovărășescă de a lungul Savoiei.

Am sosit la Turin în faptul zilei și am tras la otelul Trompeta, unde mi se pregătise un frumos apartament, și am fost acolo întâmpinat de cavalerul Vegezzi Ruscalla ce avuse bunătatea să vie înaintea mea la acea óra matinală. D-nul Ruscalla este unul din acei ómeni privilegiați a căror tinerețe sufletescă se conservă până la cele mai adânci bătrânețe. Deși perul său e cărunt, figura sa e vie, inteligentă, mișcătoare ca o figură de june conspirator Italian, că-cî ea exprimă pornirile entusiaste ale iubirii de patriă. Filolog erudit, el cunoșce mai multe limbi și literaturile lor. Patriot ardent, el visesză ne-încetat la unirea și ne-atárnarea Italiei, și visurile se le înalță până la culmea ideiei de reînviere a întregii familii latine.

Aceste tendințe de panlatinism 'lau îndemnat a studia dialectele tuturor popórelor ce se rudesc cu némul Italian, în cât astăzi el e singurul literator din Italia care să cunoșcă limba, literatura și aspirările Românilor, el, prin urmare, a și întreprins nobila misiă de a le face cunoscute compatrioților săi. Cerceteshă toate gazetele, toate publicațiile moderne din Italia și ori în care vei găsi un articol politic seú filologic asupra Principatelor noastre, fi îndemnat că e scris de Ruscalla. Noi Români îi suntem mult datorii, și s'ar cuveni să 'l recunoștem de cetățen Român, fiind el nu numai unul din cei mai fierbinți patrioți ai Italiei dar și unul din cei mai devotați patrioți ai României.

După o lungă și interesantă conversația asupra întemplerilor din Principate și din Piemont, amicul meu d-nul Ruscalla, mă lăsă să mă odihnesc, făgăduindu-mi că va înștiința pe contele Cavour de sosirea mea și că va veni mai târziu să 'mi anunțe óra audienței ce mi se va acorda.

Pe la amezii d-nul Vegezzi mă înștiință că voiú fi primit chiar în aceiași zi de d-nul ministru al facerilor străine, și dar mă îndreptaí spre aripa Palatului regal în care se află toate ministerele.

Găsi pe Escelența-Sa într'un mic cabinet, dinaintea unui biuroú încărcat de hârtii, espeduind ordine și telegrame în toate unghiurile Italiei. — Cine nu cunoște astăzi numele acestui om mare, al acestui ministru care prin talentele se le de administrator, prin tactul seú politic, prin

energia sa înțeleptă, prin cunoștințele se le întinse, prin știința cumpănirii intereselor Italiei cu ale Europei, a reușit a ridica regatul Sardiniei la nivelul staturilor celor mari și a îndrepta aspirările Italianilor către un țel unic: Neatárnarea și Unirea Italiei!

Contele Cavour e de stat mijlociu și în puterea vârstei. Figura lui rotundă, albă, puțin colorat pe obraz, se luminează de scanteile ochilor săi albaștri, deși acestia stau ascunși din dosul unor ochelari de aur, și se învioșeză prin farmecul zimbirii se le fine și plăcute. Contele mă primi cu o simplitate afectuósă, mă puse lângă densus pe canapea, citi scrisórea Domnescă ce 'i adusesem și apoi îmi zise:

— V'ași complimenta bucuros pentru actul patriotic ce ați desevărșit în țera dumnea-vóstră decă n'ași ști că complimentele sunt de prisos unui popor ce se simte mândru și fericit de faptele se le. Români, acești frați depărtați ai Italianilor, au dat mare probă de patriotism, un exemplu admirabil de Unire pe care noi Italianii suntem gata de a 'l urma.

— „Domnule Conte, răsponsei, decă am isbutit a realiza dorința noastră seculară, această reușire o datorim în parte și Escelenței-Vóstre care ați aperat cu atâta căldură drepturile Principatelor la Congresul din Paris.

— Am făcut, apărându-le, un act potrivit cu convingerea mea și conform intereselor familiei latine, și voiú continua aceiași politică din toate puterile mele. Unirea Principatelor și consultarea votului poporului este începutul unei ere noue în sistemul politic al Europei. Ele vor pregăti prin triumful lor unirea tuturilor Italianilor într'un singur corp, că-cî astăzi nimeni nu se póte împotrivi că faptul minunat ce s'a realizat la pólele Carpaților să se realizeșce și la pólele Alpilor.

— Cu un rege valoros ca Victor Emanoil și cu un ministru energic ca contele de Cavour, observaí, ce nu póte îndeplini o nația inteligentă ca nația italiană!

Contele zimbi și 'mi adresă o mulțime de întrebări asupra țerei mele, la care răsponsei cu francheță fără a ecsalta calitățile și fără a ascunde defectele noastre, că-cî mi se părea că vorbesc nu cu un străin, ci cu un compatriot. Apoi rugai pe d-nul ministru să grăbescă trimiteria unui consul Sard în Principate și să bine-voescă a 'mi înlesni transportul a zece mii de puscí dăruite noue de împăratul Napoleon. Contele îmi anunță că a și numit în postul de reprezentant al Sardiniei pe cavalerul Strambio, și îmi promise că va pune la cale nolisarea de vase de comerț pentru transportul armelor la Galați.

— Acum, d-nule Conte, adăogaí, după toate bunătățile ce ați avut pentru noi, îmi iaú libertatea de a vă adresa o întrebare fórte seriósă și de o mare importanță pentru Principate, la care vă rog să 'mi răspondeți categoric: bine seú rău am face decă am proclama noi înși-ne Unirea definitivă a Moldovei și a Valachiei, după ce am ales un singur Domn pentru ele?

Contele îmi răsponse nu, că-cî prin o noue complicație politică, ar compromite actul alegerii dela al cărui succes atárnă viitórea noastră Unire.

După aceste cuvinte ce se potrivau cu acele ale lui Napoleon, Contele trimise ca să invite în cabinetul seú pe generalul Lamarmora, ministrul de răsboiú, și mă prezentă Escelenței-Séle, anunțându-i tot-odată că aveam misií dela

Prințul Cuza de a mă înfățișa Regelui. Generalul, înalt de stat, îndestrat cu o figură marțială, se ocupa cu o neîncetată activitate de reorganizarea ôstei în prevederea luptelor viitoare pentru independința Italiei, și era cel mai energic auxiliariar al contelui de Cavur, având încrederea deplină a Regelui și bucurându-se de o mare popularitate ce o dobândise în Crimeea. El a fost comandantul micii armate piemonteze care a cooperat la luarea Sevastopolului, împreună cu armatele aliate franceză și engleză.

Generalul Lamarmora mă strînse militărește de mână și mă îndemnă a merge a doua zi la palat, asigurându-mă că voi fi primit îndată de Majestatea Sa.

— Măine, zise el, avem consiliu la regele. Găsiți-vă în salonul adiutantului de serviciu când vom eși dela Majestatea Sa, și vă voi introduce eu însumi.

— Vă mulțumesc d-nule general de acéstă amabilitate, răspunsei, și tot-odată vă exprim adâncă satisfacțiã ce simț de a vă revedea în ajunul marelor evenimente ce se pregătesc.

— A mă revedea? întrebã generalul cu mirare... Unde ne am mai vëcut?

În quartierul general al Mareșalului Pelissier.

— Ați fost în Crimeea?

„Da, și am vizitat lagărul artistic al armatei piemonteze.

— La ce epocã?

„Câte-va zile în urma luării Sevastopolului.

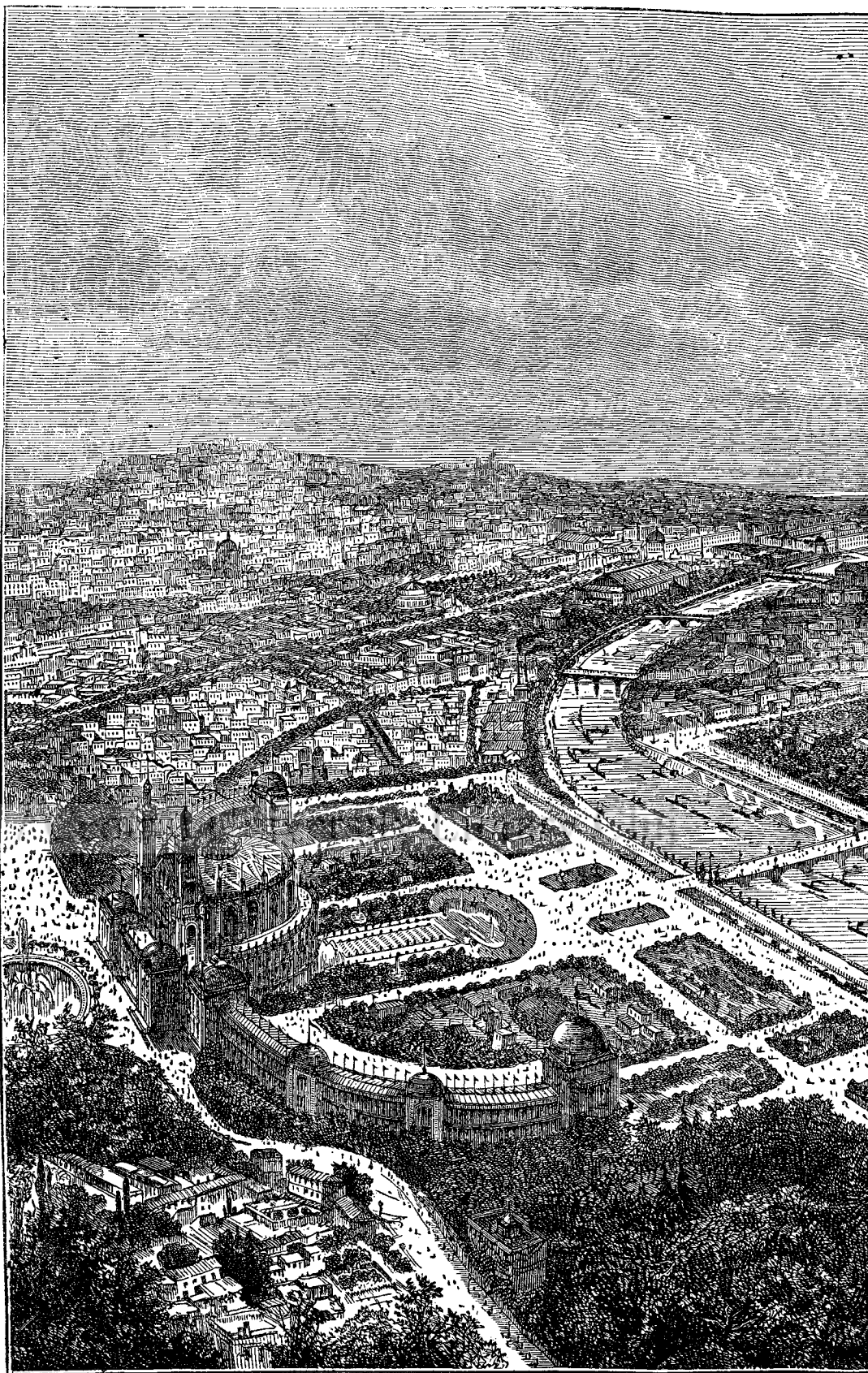
— Suntem dar cunoscuți vechi... La revedere în curënd pe un alt câmp de rësboi mult mai important pentru noi, însã până atunci, la revedere la palat.

Mulțãmînd ambilor miniștri de buna lor primire, mă întorsei la otel unde gãsii pe Cavalerul Strambio, cãruia contele de Cavur pusese însãrcinarea de a mă înlesni vizitarea curiosităților de la Turin, și deschiderea logilor ministeriale în teatru, ect.

— Am făcut împreună o lungã plimbare prin oraș, admirând fisionomiile vesele, vióie și entusiaste ale generației tinere.

Capitala Piemontului este unul din orașele cele mai considerabile de peste Alpi. Aședată la pólele acestor munți pe malul stâng al rîului Po, ea coprinde o populațiã activã de 180,000

de suflete. Stradele sële sunt drepte, casele înalte, magaziile elegante, însã afarã de strada numitã Po care este formatã de arcade, tóte celelalte strade nu au nici un sigil particular. Turinul este lipsit de monumente importante în privirea artei, precum le posedã Genova, Florența, Venetiã, Roma ect., însã el resuflã un aer de libertate ce-i dã

Esposiția interna

o superioritate măreță asupra surorilor lui. Pe piețe nu se înalță catedrale monumentale precum Domo la Milan, Santa Maria de Fiore la Florența, San Marco la Veneția, San Pietro la Roma, ect. dar se ridică statue de eroi — martiri ai libertății naționale. Astfel, pe piața Castello, albește la sóre o statuă de marmură ce represintă, în suvenirul nenorocirilor dela 1848, un ostaș piemontez în lupta pentru apărarea Italiei, și pe piața San Carlo, cea mai frumoasă și mai regulată dintre toate, se nalță statua equestră de bronz a regelui Emanoil Filibert, lucrată de vestitul Marochetti; ect.

Palatul regal e o zidire înaltă, lipsită de ori-ce ornamente arhitecturale și ridicată pe fundul pieței Castello. Apartamentul Regelui se găsește la al douălea rând unde duce o scară de pētră, largă și măreță. Cea dintăi camera în care întri e o sală spațioasă și destul de gólă, ale căreia ferestre dau pe grădina palatului; ea e ocupată de servitori în livrea și de câți-va militari de serviciu. Ușa din fund se desceide într'o a două camera mică și întunecóasă unde stă adiutantul însărcinat cu introducerea persónelor ce au audiențe. Acesta e vecină cu salonul regelui, salon simplu mobilat, îmbrăcat pe pāreți cu stofă de mătase vișinie. Un singur obiect de artă ornēază salonul, dar el merită admirarea privitorilor. E un grup de marmură albă ce represintă pe tustrei copii lui Victor Emanoil jucându-se cu un câne de Terre-Neuve.

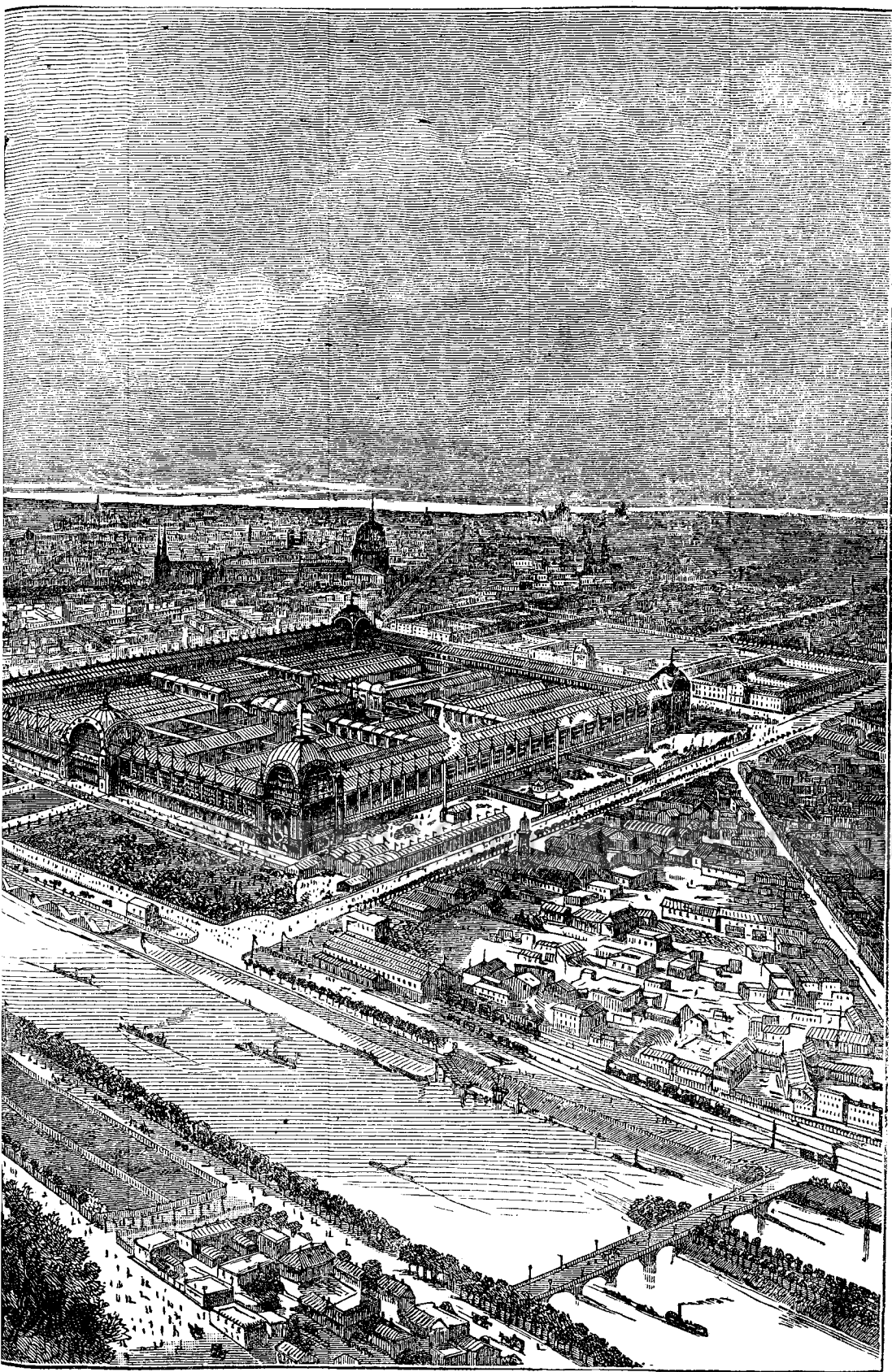
Nu așteptăi mult în camera adiutantului, a două și când mă dusei la palat, și vedui pe miniștri care ținuseră consiliu cu regele. Generalul Lamarmora, zărindu-mē, veni să-mi dea mâna, apoi îmi duse să întru în cabinetul Maiestății-Séle. Trecui prin salon, și găsi pe Victor Emanoil în picioare, purtând haine civile de colóre négră, însă avēnd un aer militar și cavaleresc foarte imosant.

Regele e nalt, are forme erculane, ochi semeți și pătrunđitori și o figură căreia mustățile séle stufóse și rāsucite îi dau un caracter de nobilă și energică bărbăție.

Mē înclinai respectuos dinaintea Maiestății-Séle.

— Bine ai venit, domnul meú! 'mi duse regele cu glas puternic. Ce face prințul Cuza?

— „Măria-Sa, răspusei, depune omagele Séle la picioarele tronului Maiestății-Vóstre și așteptă cu încredere continuarea generóselor simțimēnte ale Maiestății-Vóstre pentru Principatele române.

Paris. (Pag. 470.)

— Are dreptate prințul, că-cî am stimă și simpatie pentru nația română.

— „Nația română presimte această simpatie, Sire, și privește în persoana Maiestății-Văstre pe șeful familiei latine din care face și ea parte.

— Nu am putut încă face nimica pentru dînsa, dar am sperare în Dumnezeu și în poporul Italian că în curînd voi îndeplini ceea-ce părintele meu a cercat la 1848. Atunci am fost nenorociți, însă nenorocirile noastre au dat un caracter sacru cauzei Italiei.

— „Această sfîntă cauză, Sire, va triumfa, credem noi Români, pentru că are pentru succesul ei spada Maiestății-Văstre și simpatiile nației franceze.

— Ai vădut pe împăratul la Paris? întrebă Regele, după o scurtă tăcere.

— „Am avut onorul a fi primit de două ori de Maiestatea-Sa, răspunsei.

— Crezi că Franția va veni în ajutorul Piemontului decă acesta ar începe ostilitățile?

— „Opinia publică, Sire, este pentru participarea Franției în favoarea Italiei.

— Ori cum să fiă, replică Regele, punînd o mână în șold, eu nu voi da înapoi vis-à-vis de Austria; și chiar de voi fi părăsit de ajutorul Franției, voi ține lupta singur cu armata mea. Poporul Sard e brav și deprins cu războiul. Am astăzi o sută de mii de ostași, și, de va fi nevoie, alți o sută de mii vor alerga la un semn al meu, ca să ia rînd sub stégul patriei.

Rostind aceste cuvinte, figura lui Victor Emanoil se luminase de acea sublimă flacără a entuziasmului ce in-

spiră sufletelor viteze simțirea amorului de patrie. În acel moment geniul său părea că pătrunde misterele viitorului și a întrevădea realizarea glorioșelor aspirații ale Italiei.

— „Sire! dîsei în admirarea ce 'mî inspira Regele, Provedința ajută inimelor mari. Causa Italiei va triumfa că-cî întrîega Italie va răspunde la apelul Maiestății-Văstre. Nația italiană știe acum unde merge că-cî ea știe cine o conduce. În scurtul timp de cînd mă aflu aicea, am observat în fisionomia poporului un aer de convingere și de hotărîre energică care 'mî probază că ora luptei a sunat. Tot Italianul astăzi pare convins de triumful principiului mîntuitor al independenței și pare gata a reîncepe lupta dela 1848 ca să răsbune pe părintele Maiestății-Văstre.

— Așa este și așa va fi! replică regele cu glas răsunător. —

După aceste cuvinte, Victor Emanoil se informă de starea spiritelor în Ungaria și în Principate, apoi mă congediă dîcîndu-mi:

— Arată complimentele mele afectuoase Prințului Cuza, și spune-i din parte-mi că toate școlile civile și militare din regimentul meu sunt deschise pentru Români, care vor fi primiți ca niște frați!

Mă închinaî profund și eșii entuziasmat de caracterul eroic al regelui. Cuvintele sêle resunară puternic în mintea mea ca niște profeții de mari evenimente. Ce se va întempla ore în viitor? Dumnezeu singur o știe! Tot ce se pôte prevedea este că de se va începe lupta cu Austria, Piemontul, condus de Victor Emanoil, va ști a face minuni de vitejie spre a răsbuna suvenirul amar al catastrofei dela Novara.

V. Alecsandri.

Esposiția din Paris.

Esposițiile sunt arenele, pe care indiviții sêu națiunile, noui gladiatori, se ieu la luptă, nobila luptă a spiritului. Productele geniului lor stau față în față, gata a concura prin calitate, felurime, și micimea prețurilor.

Indiviții se luptă la esposițiile locale, națiunile la esposițiile universale. Decă cele dintăiu deșteptă emularea în siml unuia, și aceluiași stat, cele din urmă ațtă întrecerea cu mult mai considerabilă a națiunilor sêu statelor întregi. Esposițiile locale își restrîng în genere sfera de activitate la o singură specie de produse s. e. esposiție de agricultură, de horticultură, de industrie ect. Esposițiile universale îmbrățișează toate ramurile activității omenesci. Acelea sunt un fel de pregătire, ale acestora. De aceea în esposițiile universale își arată spiritul omenesc, mai mult decăt ori unde, puterea lui productivă străordinară. Fiă-care stat caută să întrécă pe celălalt, și, decă este întrecut, să învețe ceva dela altii, pentru ca pe viitor cu nouă forțe să-și elupte palma victoriei. Este lucru firesc, că statul, că națiunea, care va avea produse mai felurite, de calitate mai bună și mai eftine, își câștigă mărire.

Originea esposițiilor locale este veche ca civilizația omului. Se înțelege, că începutul a fost slab, restrîns pe lângă puține specii de produse. Artele frumoșe, care înfloriau la Grecii anticii au pus temeiul acestor lupte nobile ale spiritului omenesc. În timpuri mai nouă tot artele frumoșe, pictura și sculptura, și-au espus mai întâiu productele lor. Cea dintăiu esposiție de felul acesta o întălnim

la Louvre în anul 1699. În secolul nostru ele sunt dese, pentru că geniul omenesc a devenit cu mult mai fecund. Tote statele se încercă, prin astfel de esposiții, să dea un avînt cât se pôte de mare tuturor ramurilor activității omenesci.

Esposițiile universale au o origine mai nouă. Ca toate manifestările mai imposante ale puterei spiritului omenesc, ele se nasc în secolul nostru. Londrei îi revine gloria de a fi făcut mai întâiu esposiții universale internaționale în 1851 și 1862. Pe urmă veni Parisul în 1855 și 1867. De curînd esposițiile din Viena și Filadelfia ne arătară desvoltarea străordinară, la care a ajuns puterea productivă a secolului nostru. Minunile lumii se grămădiau în halele spațioșe și umiau ochiul privitorului. Ei bine, aceste două esposiții grandioșe vor fi încă întrecute prin aceea, pe care ne-o oferă Parisul acum.

Este un fact într'adevăr minunat, ca o națiune, care mai erî, alaltăeri, condusă de stéua fatală a unui sfînc fără enigmă, apucase pe calea alunecășă a cueeririlor și ajunsese astfel pe marginea prăpastiei, liberă astăzi și mărétă în desvoltarea ei repede, să arate popórelor adevărata cale a fericirii. Republica a făcut să tacă în siml ei toate șgomotele războinice și, pe cînd statele monarchiste stau cu arma în mână, ea le invită surișetóre și împodobită la o sêrbătóre de pace. Această națiune atît de cercată este un esemplu viu pentru cei ce vor să învețe minte din pățania altuia.

„Voi vreți să intrați, dice ea, s'eu chiar ați intrat în lupte nimicitoare pentru o glorie trecătoare s'eu un câștig meschin. Lăsați certele și veniți mai bine la chemarea mea prietinescă, intrați într'o luptă, unde nu va curge sânge, unde inimiții își vor da mâna pentru a ajunge unul printr'altul pe trepta cea mai înaltă a mărireii.“

Așa vorbește ea și popóarele îi aprobéză cuvintele cu entusiasm. Popóarele nu pot dori resbelul, pe care-l plătesc cu banii lor și cu șiróe de sânge din vinele lor. Popóarele sunt t'rite de nu știu ce dispoziții ale diplomației, de nu știu ce neînțelegeri ale monarhilor, și merg de-și pun singure capetele sub paloșul călăului. Popóarele iubesc pacea, iubesc luptele fără v'ersare de sânge, unde cel învins câștigă și el. De aceea republicile se bat numai când existența le e atacată, fiind-că resbelul trebuie cerut de tot poporul pentru ca să se facă.

De acolo entusiasmul, cu care lumea nouă și veche a răspuns la chemarea Franciei. Numai Germania, Brasilia și România au tăcut din motive, pe care fiă-cine le p'óte ghici. Cu tóte acestea, decă Germania nu e reprezentată oficial, numărul esponenților ei din inițiativă privată este încă destul de considerabil. Decă România nu espune nimic, triumful dela Montpellier al bardului dela Mircești ține echilibrul în cumpănă; celebrul Alecsandri triumfă și cu el România; destulă glorie de odată.

Palatul espoziției actuale este zidit pe câmpul lui Marte și pe Trocadero, pe am'endouî ț'ermii Senei (veđi ilustrațiunea de pe pag. 468 și 469.)

Câmpul lui Marte este un vast spațiu dreptunghiular la Sud-Ostul Parisului între scóla militară și Sena. Palatul din acest loc, anume construit pentru espoziție și destinat a dispărea împreună cu ea, are o formă dreptunghiulară. Fațada principală, întórsă spre Sena, se află pe una din laturile cele mici, în miđlocul căreia se deschide intrarea principală. În cele patru colțuri ale dreptunghiului sunt patru pavilóne monumentale. O fășie care se întinde dela intrarea principală de-alungul palatului paralel cu p'ăreții laterali este ocupată de artele frumoșe ale națiunilor principale. Centrul acestei fășii și prin urmare al palatului, e ocupat de pavilionul Parisului, espoziția particulară orașului. Dreptunghiul cel mare este astfel despărțit în altele două de aceeași lungime dar mai înguste. Cel ce intră în palat de pe puntea d'Jena are în dreapta secțiunea străină și în stânga secțiunea francesă. Astfel e în câte-va cuvinte dispoziția generală a palatului de pe câmpul lui Marte.

Palatul de pe Trocadero, pe ț'ermul opus al Senei, este tot ce p'óte cugeta omul mai măreț și mai imponent.

Întregul uimesce prin armonia și frumșeta lui; de aprópe se ved p'óte unele imperfecțiuni în detaiuri, imperfecțiuni rezultânde din graba, cu care s'au înaintat lucrările. El va rămânea ca un monument comemorativ al acestei s'erbători mari. Acest palat conține, afară de diferite săli și galerii destinate artelor frumoșe, o sală monștră pentru teatre, spectacule, concerte și altele. Comunicația între aceste două palate se face prin podul d'Jena.

Esopoziția s'a deschis s'erbătorește în 1 Maiu de mareșalul de Mac-Mahon, președintele republicei.

Pe terasa rotondei palatului Trocadero fusese construit un cort de catifea, cu broderii, ciucuri și nasturi de argint pentru președintele republicei. Stéguri tricolore fâlfăiau de-asupra cortului. V'êrul palatului și unghiurile pavilónelor erau împodobite cu drapelele tuturor națiunilor.

Parisul îmbrăcase vestm'entul de s'erbătoare. Drapele tricolore acoperiau tóte edificiile și balcónele înv'elite în drapeni gemeau sub greutatea privitorilor. Cu tot timpul nesigur lumea era considerabilă.

La 11 óre și un cart p'ărăsi mareșalul palatul dela Elysée însoțit de casa sa militară. Ajung'end pe tribuna rezervată sub cort mareșalul luă loc, fiind încungiurat de principii străini în mare uniformă, de marii demnitari ai statului și de membrii corpului diplomatic. Mulțimea era enormă și entusiastă. Cascada din fața estradei își asv'êrlia colónele de apă strălucitoare, tóte basininurile erau deschise. Ministrul de comerț pronunță o alocuțiune, la care răspunse mareșalul, și atunci ministrul declară esopoziția deschisă. O întreită salvă de artilerie marchéză acest moment s'erbătoreșc. Cortegiul plecă spre palatul de pe câmpul lui Marte. Aci trecu președintele repede prin o parte a palatului și eși pe p'orta Rapp.

După ac'estă visită se lăsă trecere liberă publicului considerabil, care se îndesua din tóte p'ărțile.

S'era o iluminăție strălucită umplu Parisul de milióne de focuri multicolore; capitala Franciei înota în lumină și veselie ca un oraș încântat.

Astfel se inaugură ac'estă minunată esopoziție, care va aduna la sine curioși și admirători din lumea întregă. Dintre tóte națiunile Francia și Englitera sunt, care se deosebesc printr'o varietate covirșitoare a obiectelor espuse, pe când celelalte state esceléză numai în unele ramuri ale activității omenesci.

Dorim, ca ideia salutară a acestei esopoziții să delătureze sgomotul armelor, să planteze pacea în inimile ómenilor, să-i aducă la cugete mai bune și mai prietinesci, la muncă pacinică. Atunci ea-și va fi ajuns scopul!

Higiiena în cosmetice.

Dorința omului de a se face mai frumos, decăt este, datéză dela începutul lumii.

Biblia ne spune, că Satana ar fi đis între altele ispitind pe cei dintăiú ómeni: „mâncând din pomul oprit v'ê veți face mai frumoși.“ Ac'estă observare este de o filosofie adâncă.

De atunci până în đilele nóstre dorința frumșetii a mai crescut. Cosmetice (miđlóce de înfrumșetare) de totfelul au fost întrebuintate în tóte timpurile pentru a

mări frumșeta omului s'eu a-i acoperi defectele. Între alții Ovid, Juvenal, Martial dau multe amănunte despre diferite miđlóce de înfrumșetare și întrebuintarea lor la Romani.

Ca tot-déuna, așa și astăđi, fiă-care n'ém are gusturi deosebite pentru înfrumșetare. Indianul s'elbatic se „tatuéză“ și se crede frumos cu fața și trupul lui împodobit de tóte colorile curcubeului. Europ'enu civilizat se pudréză și se sulemenesce, ceea ce este mai nobil.

Orî cum ar fi, întrebuițarea cosmeticelor a ajuns la un grad de dezvoltare atât de mare, încât înlăturarea lor ar produce o catastrofă în comerț, ba ar fi chiar imposibilă, că-cî cumpărătorii ar protesta din toate puterile. Parfumeria, pomadele, săpunurile, o mulțime de feluri de lapte de frumsețe fac astăzi parte întregitoare din existența unei femei. Ele sunt trebuincioase pentru viața unei femei în grad mai tot așa de mare, ca mâncarea și beutura.

Este dară datoria igienei să atragă atențiunea cumpărătorilor asupra falsificării în cosmetice, și să condemneze acele mijloce de înfrumsețare, care pot fi dăunose sănătății.

Cosmeticele se pot împărți în mai multe grupe. Grupa dintâi o formează acelea, care nici după o întrebuițare exagerată n'ar trebui să fiă stricătioase. Higiena trebuie să alăge între ele cu mare grijă, trebuie să considere impregiurările și locul întrebuițării, în care un cosmetic e de preferat celuilalt. Aceste cosmetice nevinovate în sine au însă păcatul de a fi foarte des falsificate prin substanțe, care atacă sănătatea celui ce le întrebuițază. Falsificarea constă cu deosebire în înlocuirea oțetului de lemn, oțetului de vin și oleiurilor fine prin materii cu mult mai rele.

O altă grupă cuprinde cosmeticele, care se întrebuițază local, adică la vătămări sau bôle grele. Aici igiena trebuie să arate, că unele materii în sine nestricătioase pot deveni periculoase printr'o întrebuițare prea îndelungată.

De altă-dată se întrebuițază materii otrăvicioase, ca apele de var, sărurile de plumb, argint și mercur. Vânzarea lor nu se poate opri, fiind-că aceste cosmetice au arătat de multe ori proprietăți vindecătore, dar vânzătorii ar trebui să indice cel puțin pe etichetă, că sunt periculoase.

Înainte de a intra în esplicarea influinței unora din aceste cosmetice asupra omului, vom spune câte-va cuvinte despre piele și însemnătatea ei fiziologică pentru corp.

Scopul fiziologic al pielii constă întru a delătura din corp produsele schimbării materiilor. Omul are cam 2½ milioane de glanduri de sudore, care produc pe fiă-care și cam două funți de fluiditate; acesta delăturază produsele schimbării de materii; afară de aceea prin activitatea lor mai mare sau mai mică, și prin aburirea mai mult sau mai puțin violentă a fluidității de pe suprafață, influințază ca temperatura sângelui să fiă supusă la oscilări cât se poate de mici, a căror mediă este 37° C. Când încetază pielea de a funcționa în modul acesta, trebuie să apară turburări în sănătate, chiar bôle, care, dacă se prelungesc pot aduce cu sine și mörte. Din acestea se poate vedea cât e de necesar pentru sănătate și viață ca să se conserveze activitatea pielii, adică să se încungiure astuparea porilor prin murdăria, praf, sau unsoari, suliman și altele. Spre scopul acesta sunt foarte folositoare băile, care astăzi din norocire, nu sunt numai cosmetice, ci chiar o trebuință. De aci provine acțiunea bine-făcătoare a băilor depline asupra sănătoșilor și bolnavilor, pentru că se înlăturază piedecile mecanice ale secrețiunii și prin acesta se regulază activitatea pielii.

Cosmeticele pielii sunt cele mai numeroase și mai des întrebuițate: igiena le și dă drept. Într'adevăr este de lipsă să se conserveze pielea fragedă, môle și elastică, să

se împiedece producerea crăpăturilor, să se înlătoreze produsele secrețiunii, cu un cuvânt corpul să se conserve tot curat, că-cî numai așa își poate îndeplini pielea funcțiunile. Acest rezultat se poate ajunge numai prin cosmetice, cu toate că ele promit tot-deuna mai mult decât tin și că șarlatanismul și-a găsit aici un câmp întins de exploatat.

Între aceste mijloce sunt mai întâi așa numitele „eaux de toilette“ (ape de toaletă), soluțiuni de rășini sau balsame, parfumate cu oleiuri și esențe eterice. Ele promit multe: înlăturarea tuturor defectelor în colorația pielii, înlăturarea sbărciturilor ect., dar sunt departe de a împlini toate. Puterea lor curățitoare este mai mare decât a apelor de fântână și pe acesta se bazează tot efectul lor favorabil: ele înlăturază ușor produsele secrețiunii, escită în câțva activitatea pielii și astfel îi dă o coloră sănătoasă. Preparatele, a căror țintă este să vindece tot felul de pete de pe față conțin mai toate mercur; ele ieu pielea de pe față, prin urmare și petele. Pentru aceste defecte e mai bine a consulta medicul; el va ști alege între diferitele mijloce, care îndeplinesc acest scop; că-cî întrebuițarea lor nu este indiferentă.

Alte preparate conțin oțet, de unde se și numesc „vinaigre de toilette“ (oțet de toaletă). Acestea nu sunt de recomandat, că-cî săpunul, pătrunzând în porii, este descompus și coagulat prin acid; astfel se formează acide grase, care căsunază aprinderi violente și borbonițe.

„Emulsiunile,“ sau așa numitele soiuri de „lapte de frumsețe“ sunt, sau ar trebui să fiă estrase din oleiuri de plante s. e. laptele de migdale. Ele fac pielea mai môle și de aceea sunt foarte folositoare pentru o epidermă aspră. Dar aceste emulsiuni se rancedesc ușor, de aceea trebuiesc întrebuițate îndată după preparare și nu trebuie să se încredă omul în cele grămădite în magazine. Pentru a împiedeca descompunerea oleului, adaogă fabricantii în aceste emulsiuni și sublimat (compoziție de sulfur și mercur, corp foarte otrăvicios), prin care transformă acel preparat bun și folositor într'un mijloc veninos și usturacios. De aceste preparate stricătioase se ține s. e. „liqueur de Gowland,“ „emulsion mercurielle de Duncan,“ „cosmétique de Sömerling“ ect.

Așa numitul „lait virginal“ (lapte virginal) este o tinctură de benzoe, descompusă în apă, prin care se desparte rășina și totul capătă o față lăptosă. Acestui preparat i se atribue proprietatea, de a alunga petele, pe care însă numai le acopere dând pielii un smalt subțire. Acestei impregiurări i se poate mulțami borbonițele, pe care le produc în față aceste „mijloce de înfrumsețare“ prin comprimarea perspirațiunii pielii. Altele așa numite emulsiuni sunt numai micsturi de talc, cositor (zinc) și represintă adevărate sulimane s. e. laptele de frumsețe oriental, lapte de camfor, lait antéphélique ect.

Un preparat escelent, mai mult o medicină decât un cosmetic, este apa lui Kummerfeld. Acesta este o emulsiune de camfor, care conține puțină. Apa lui Kummerfeld și-a câștigat, prin vindecarea repede și sigură a „cosurilor“ din față, un renume universal și bine meritat.

Acum vom trece la unele cosmetice, care sunt cele mai importante și mai de lipsă pentru curățirea pielii. Cititorul va fi ghicit, că vrem să vorbim despre săpunuri. Aceste cosmetice, care se găsesc în coliba țeranului ca în

palatul boerului, au formele cele mai felurite. Ele circulă în comerț tari, moi, fluide și pulveriforme. Cele tari sunt săpune de natrium (sodium), cele moi de calium (potasium). Cele din urmă au o influință mai tare decât cele dintâiu; pentru proprietatea lor usturâcioasă și forma lor unșuroasă nu se întrebuintează singure ca mișloce de înfrumșetare ci numai în industrie. Adevăratele săpune de toaletă se formază prin amestecarea celor două specii principale. Cele care se întrebuintează cu deosebire pentru față nu trebuie să conțină un prisos de alcali; acesta arde, îngroșă pielea și o crepă.

Puterea curățitoare a săpunelor se basază pe influința lor asupra grăsimelor; pe care le disolvă. Astfel praful, care era reținut prin grăsimi, se delăturază ușor. Totdeodată pătrunde săpunul în pori, disolvă și fluidifică produsele secrețiunii pielii și astfel le delăturază foarte ușor. Adăogând în săpune pétră poroasă séu nisip, se împreună cu influința chimică și influința curățitoare, prin care efectul acestor preparate devine foarte energic.

Săpunele fluide conțin de ordinar alcali liber; adesea sunt numai săpune de natron mestecate cu spirt; de aceea influința lor asupra pielii este prea energică, prin urmare stricăcioasă.

Prafurile de săpun, întrebuintate mai cu sémă pentru ras, fac foarte ușor spună (zoe) multă. Dar aceste săpune sunt mai tot-déuna falsificate cu praf fin de talc séu alabastru (un soi de ghips) până la 40 procente. De aceea întrebuintarea lor nu e de recomandat.

Tóte săpunele mai fine se prepară din cele ordinare, care se amestecă, se coloréză și se parfuméză. Pentru prepararea săpunelor de toaletă se întrebuintează mai cu sémă săpunul alb de natron, care fiind prea vértos se împreună cu sorte mai moi în proporțiuni schimbăcioase. Astfel săpunul de migdale este un amestec de săpun alb, săpun de oleiú și săpun de coșos cu oleiú de migdale, adesea parfumat cu nitrobenzină; întrebuintarea lui mai îndelungată crepă pielea.

Săpunele transparente, care pentru forma lor elegantă sunt foarte căutate, nu se deosebesc de celelalte în compoziția lor. Ele se formază disolvând fabricatele ordinare în alcool și lăsând apoi să se evaporeze acesta cu încetul. După depártarea alcoolului rămâne o massă transparentă, care cu timpul se învértoséză și se svéntă. Adăogând glicerina la această massă, căpétăm escelentul săpun de glicerina, care îmoe pielea și este foarte acomodat scopului.

Cât despre săpunele medicale, ele trebuie întrebuintate numai la sfatul medicilor. Aceste săpune dau servicii bune încontra unor bóle de piele, cum e s. e. săpunul de puciosă pentru coșuri, săpunul de gudron pentru dartre. La întrebuintarea lor trebuie să se lase ca spuma să se usuze pe partea bolnavă și numai după cât-va timp să se spele. Din nenorocire aceste preparate încă sunt foarte adesea produse ale înșelăciunii și ale șarlatanismului; n'avem nici o garanție, că materiile amintite se află într'adevăr în ele.

Cu întrebuintarea săpunelor este împreună și întrebuintarea „pudreí.” Adesea este bine, după ce s'a spălat cine-va cu săpun, să pudreze partea udă, cu deosebire față. Pudra are proprietatea de a atrage apa, și împiedecă creparea pielii încă umede, cu deosebire érna. Cea mai mică párticică de umeđelă o absórbe pudra și lasă o

suprafață deplin svéntată. Așa numita „poudre de riz“ (praf de urez) este un amestec de diferite substanțe, care conțin scrobélă, și de rădăcini de viorea reduse în praf, parfumate cu oleiú de rose séu altele. Pudra cea mai fină este scrobéla de urez, care însă se găsește rar în comerț nefalsificată. Talc, cretă, bismut și altele se adaogă mai cu sémă la „adevărata pudră de urez“ (véritable poudre de riz) până la 50 de procente; prin aceste substanțe se mărește proprietatea hygrosopică¹⁾, pe care praful de urez singur nu o posedă într'un grad mare.

Așadară aceste preparate sunt folositoare numai întru atâta, că delăturază, cât se póte, tótă umeđela din față, ceea ce este adesea de lipsă pentru o piele fragedă, pentru a o împiedeca de a crepa. Decă pudra stă mai multă vreme pe piele, astupă porii, ceea ce trebuie încungiurat. Câte odată se recomendă pudra ca profilacticum în contra petelor de véră, deóre-ce ea absórbe sudorea și slăbesce, prin colórea ei, influința luminei solare asupra pielii. Un vél alb face în cazul acesta același serviciú și sfátuim pe orí-care dómna espusă a căpéta vara ușor pete, să póte un astfel de vél.

Atâta despre pudră, care după cum se vede nu este atât de periculósă, cum își închipuiesc unii, dar care trebuie întrebuintată cu óre-care precauțiune pentru a nu fi stricăcioasă. Pentru a limpeđi lucrul în privința acestui cosmetic, care este de obște întrebuintat de dómne, repetăm, că tótă bine-facerea lui constă întru a svénta pielea. Dar recomendăm, ca să nu se lase cu nici un preț pe față, pentru a nu astupa porii, ceea ce ar fi o cauză de bóle. Dómnele, care se tem de pete de vară, să póte un vél alb când es în sóre.

Acum vom trece la o speciă de cosmetice, care sunt absolut de condamnat și care cu tóte acestea află o întrebuintare destul de désă. Este mare slăbiciunea omului, care crede, că din bétrân se va face tiner, că în loc de o față veștedă și sbércită va căpéta o peliță fragedă și întinsă. De ce să cercăm a simula ceea ce nu suntem, de ce să cercăm a înșela ochiul omului, care, fiți siguri, vede prea lesne înșelăciunea? Natura își rěsbună mai curând séu mai târđiú asupra celui ce voesce a-și ríde de ea. Vrem să vorbim despre sulimane. Acestea sunt cele mai periculóse cosmetice, fiă ele compuse din orí-ce materii, fiă ele fluide séu solide. Aceste preparate astupă porii, fac pielea aspră și împiedecă perspirațiunea; de altă parte sunt mai tót-déuna otrăviciose și produc ușor dureri generale. Sulimanele albe, care pórtă numele de „blanc d'argent,” séu „blanc de perle“ ect., conțin tóte alb de plumb. Fără să considerăm influința lor asupra organismului întreg vom spune, că ele ard pielea și o întărită; epiderma devine gălbue, veștedă, sbércită. Înainte cu câți-va ani publică Dr. Ward în Dublin o notiță despe o otrăvire cronică cu plumb în urma întrebuintării sulimanelor albe; cincí membrii ai aceleáși familii au fost cuprinși de această bóla. Materiile mai puțin veninoase, ca bismutul, talcul, creta, se lipesc mai greú de piele, decât albul de plumb, și de aceea substanța din urmă este preferită, fără să se considere, ce urmări funeste are. Aceleáși observațiuni se referesc și la sulimanele roșii, care sunt în cele mai multe casuri alb de plumb colorat în roșu.

¹⁾ Proprietatea hygrosopică este proprietatea de a atrage umeđela.

Maî puţin veninos este cinaberul, care abia se disolvă, dar local strică tot atât, ca şi celelalte preparate. Urmările unei întrebuiţări dese a sulimanelor se pôte vedea la actori, cariî trebuie să-şi mascheze cu sulimane pielea aspră, crăpată.

Aici vom încheia lista cosmeticelor în speranţă că cetitorul a căpătat o ideeă generală despre influinţa lor bună seú reă. Aceste miđlôce pot conserva frumseţea, dar nu pot corege greşelile naturei, ci numai le acopere. Un pěr negru, preparat la friseur, nu redă juneta; obraji rumeni, cumpăraţi din boltă, nu redău frageđimea şi sănătatea, care singure daú feţiî coloritul rumen. Cele mai bune cosmetice sunt săpunul şi apa rece împreunate cu un mod de vieţă higienic. Păstraţi-vě sănătatea, şi de sigur nu veţi avea lipsă de alte cosmetice. Decă însě unele

bóle ale pielii cer miđlôce speciale de tămăduire, să nu se încrědă cine-va în anunţele şarlatanilor, cariî promet minuni ne mai auđite. Nu e un singur cosmetic, seú o medicină, propusă de cei ce vor să speculeze cu simplicitatea omului, care să nu vindece, după anunţuri, tóte bólele pielii seú ale organismului întreg. De ce să nu se încrědă cine-va într'un medic, care de sigur va înţelege mai mult decât laicul şi îi va sci procura din speţeria cosmetice, care pot avea o adevěrată influinţă vindecătóre? Dar încă odată desmėntăm pe orî-cine de a se încrede în cel dintăiî venit şi de a primi drept cuvėnt din evangeliă tóte minciunile anunţurilor. În seculul nostru de falsificări o astfel de purcedere pune în risc sănătatea omului pôte pentru tótă vieţă.

Cercetări de istoriă naturală.

După Henri de Parville.

E un cas curios, dar în fine e un cas care se ivesce nu tocmai așa rar. Esistă gurmanđi care aú o deosebită predilecţiune pentru — ace de cusut. Ei le înghit cu duzinele totmai precum alţiî ar înghiţi nisce stridiî, ba chiar cu pasiune, că-cî sunt ómeni care absorb sute de ace. Sunt alţiî care preferă acele cu gămăliă, acele ace albe mititele cu cap rătund. Fiă ace de cusut seú ace cu gămăliă, ele pėtrund mai în tot locul prin fibre şi călătorese prin corp, după plac şi în tot cazul cu mult mai lesne de cât nisce fiinţe vieţuitoře. Călėtoria lor prin organe dureză mai mult seú mai puţin; după un curs de mai mulţi ani, acele es la suprafaţa pielii, tocmai ca nisce ace cu gămăliă care sunt înfıpte într'o perniţă. Lucrul se pare de necređut, dar cu tóte astea e adevěrat. O asemenea pasiune pentu ace se vede nunumai la nebuni, dar şi la persóne care par a se bucura d'o deplină sănătate corporală şi mentală. Silvy istorisece despre o femeia care poseda tóte facultăţile sele şi care consuma cu pasiune tot felul de ace. La autopsia ei s'aú găsit în tóte organele cel puţin 1500 ace.

Fabricius de Hilden vorbece despre o dómna pe deplin sănėtósă, care, când îi era urit, înghiţia la ace, ér şese ani după aceste tóte acele îi eşiră prin piele. Villars a observat pe o fată de 26 ani, din al cărei corp aú eşit în timp de nouě luni mai bine de 200 ace de cusut şi ace cu gămăliă pe care le înghiţise cu doui ani mai nainte. Aceste corpuri străine eşiau la mâni, la braţe, la subţioră, la genunchi, însě tot-déuna pe partea stíngă. Acele cu gămăliă călėtoriaú mai iute decât acele de cusut. Ceste din urmă erau ocidate.

Medicul Otto din Copenhaga citéză, pe la anul 1855, un alt cas nu mai puţin curios. El avuse ocaziune să observe o fată bolnavă, care, la anumite epoce, era coprinsă de mania d'a înghiţi ace cu grămada. Doctorul Otto věđu eşind prin diferite părţi ale corpului ei 395 ace. Pe suprafaţa pielii se rădicaú adesea mici ímfături, cucuie dureróse. Eraú adevěrate cuiburi de ace de cusut. Dintr'o singură ímfătură de acestea se puteau scóte peste o sută ace.

În societatea chirurgicală din Irlanda, doctorul Bigger istorisi, în Ianuariú 1878, un cas analog. Peste 300 ace se găsiră rásipite prin corpul unei doici dela spitalul Whit-

worth. Unul din ace ajunsese în cot şi doica muri, în spitalul Richmond, din acéstă causă. Nu se putea afla într'un mod pozitiv cum fuseseră introduse aceste ace în corpul ei, însě tóte aparinţele, dice doctorul Bigger, arėtă că ele aú trebuit să fiă înghiţite. Doctorul Camera Cabral observă o fată de şese-spre-đece ani care suferia de atacuri epileptice. În urmă îi scóse din diferite părţi ale corpului peste nouě-đeci de ace.

Doctorul Gillette a constatat de curėnd un cas la o fată de douě-đeci de ani. În anul 1874, fusese chemat la acéstă fată doctorul Lepaulmier. Écă, în puţine cuvinte, ce află doctorul: Din diferite părţi ale corpului domnişórei X... eşiau ace de cusut care se iviau de sine supt piele şi o străbăteaú. Acele se puteau scóte seú cu degetele seú cu o mică ţimbristă. Eşirea lor se făcea fără să curgă sânge.

Întrebată, care era cauza de se aflaú aceste ace în corpul seú, d-şóra X. observă o tăcere desevěrsită. Bănuind vr'o prefăcėtoria, Lepaulmier supraveghia pe bolnavă cu atenziune. În opt-spre-đece luni se iviră peste 320 bucăţi de ace din care cele mai multe erau oxidate şi negre. O mare parte dintr'ensele erau întregi, altele erau rupte şi fură scóse în bucăţele mai mari seú mai mici.

Aceste ace se iviră la diferite părţi ale corpului în perióde neegale, însě așa đicėnd în serii, şi mai tóte aveaú aceiaşi direcţiune paralelă.

Astfel dela 4 până la 7 Septembrie se iviră 42, dela 6 până la 10 Noembre 109. Adesea eşiau într'o đi în mare număr; în Octombre 1874 eşiau pe đi câte 21, 31, 61, 20. Cele mai multe s'arėtără pe partea drėptă a pėptului, dar se găsiră şi în picióre, în braţe, în timple, în obrazul drept. Pacienta simţia cu câte-va óre mai nainte dureri violinte, care îi causaú nisce friguri fórte tari. Afară de acésta, ea se plángea că simte ca un fel de junghiú violinte, ca şi când ar fi fost străpunsă d'o săgėtă prin carne. Când simţia o ímpunsėtură, se uita la partea corpului unde se producea acéstă simţire şi găsia pe suprafaţa pielii capul unui ac, eşit de trei până la patru milimetri. Nu mai rămănea decât să 'l scótă, şi tot-déuna se ivia înainte capula ér nu virful acului. Cu modul acesta, Lepaulmier a scos însuşi 318 bucăţi. Şese fuseră scóse de pacientă. La locurile unde eşiau aceste ace nu se observa nici un fel de inflamaţiune.

De ôre-ce la d-șora X... nu se arătaseră nici odată atacuri nervoase, Lepaulmier și Gilette creșură că acele fuseseră înghițite cu scop de sinucidere. Dar d-șora X... nu voi nici odată să se esplice asupra acestui punct; numai o singură dată declară că, pe când se afla încă în pension, una din prietenele se-le, care făcea adesea glume și păcălituri, îi băgase aceste ace în dulceturile pe care le consuma. Acastă declarațiune însă nu pôte fi luată în serios. Chiar și astăzi es din când în când ace din corpul fetei.

S'ar putea cita încă multe casuri de acestea. Esempele analoge sunt număröse, însă este de ajuns să constatăm că faptul eșirii prin piele a acelor de cusut ș'a acelor cu gămăliă este cu desevêrșire adevêrat.

În multe casuri, putem să ne înduim despre modul întroducerii acestor corpuri străine în corp; cu tôte astea nu se pôte contesta că acele de cusut și acele cu gămăliă circulază forțe lesne prin organele nôstre. Deja, în câte-va țile, un ac de cusut și mai cu sémă un ac cu gămăliă, care a întrat în corp, călêtoresce o bună bucată de loc. Décă chiêmăm pe chirurg ca să depărteze acest corp străin, el nu 'l mai găsește acolo unde a întrat că-cî ele, fiind netede, ascuțite și lunguiețe, sunt țirite de necontenitele mișcări ale celulelor masei musculare. Ele merg mereu până la suprafață, afară de casul când întêlnesc în cale un obstacol tare seú un organ môle care să le țină în loc. În casul acesta ele pot cauza atacuri nervoase și chiar mórtea. Călêtoria acestor corpuri prin adâncimea organelor nôstre se face așa de încet, în cât omul, după ce i se scôte din corp obiectul străin, nu'și mai aduce aminte cum a putut întra în trupul seú. O dómna de 24 ani avea pe partea superiôră a brațului stâng un loc de mărimea unui franc, unde, ori de câte ori apêsa, simția o înțepătură. Cu tôte astea nu se arêta nici înflătură, nici vr'o colorare anormală. Spre marea mirare a pacienței, D-nul Béranger Feraud scöse din acest loc un ac care avea o lungime de 16 milimetri. Dómna X... nu'și

putea închipui în ce mod acest ac putuse să între în brațul ei.

În genere călêtoria acelor se face fără dureri; totuși câte odată produce suferințe nervoase și chiar gastrice. O fată de patru-spre-șapte ani suferia de câte-va șeptemâni de dureri de stomac. În zadar se încercară tôte mijllocele de lecuire. Bolnava slăbia din țî în țî mai mult și se pierdu ori-ce speranță d'a o mai scăpa. Într'o țî mama-sea descoperi supt piele un corp tare. Medicul scöse un ac avênd o lungime de 5—6 centimetri și din acel moment suferințele gastrice dispărură. Lemir comunică societății chirurgicale din Paris un cas analog. O fată, care era tratată ca bolnavă de stomac, nu se însă-nêtoși de cât în țîua când se descoperi și i se scöse un ac din regiunea epigastrică. D-nul H. Stephenson a publicat, chiar acum de curênd, un cas interesant. Era vorba de un ac care șeșuse 42 ani în corpul unei lady și care după acest timp eșise prin vesică.

Acastă dómna era de 65 ani și d'o constituțiune puternică, când d'odată începu a simți nisce dureri de șele forțe viui. Se întêmplă că într'o țî să jumulêscă și să curețe o găină în al cărei ficat găsi un ac cu gămăliă. Atunci își aduse aminte că 'n anul 1835 înghițise și dênșă din nebăgare de sémă un ac, cu care se servise ca de scobitóre de dinți. Anii trecură și dênșă nu se mai gândi la ac. În anul 1845 fu apucată de nisce suferințe gastrice, dar care nu ținură mult. În anu 1876 însă începu să scuipe sânge, și 'n anul 1877 într'o bună diminéța eși acel corpus delicti. D'atunci dómna în cestiune e forțe sănêtosă.

Morala: Singularitățile istorisite pân' aci dovedesc cu prisos că acele pot fi adesea înghițite fără dureri prea mari și că nimeni nu trebuie să despereze decât din nefe-ricire i-a scăpat vr'unul pe gâtlej. Dar tot-deodată ele arată că e bine d'a le escluce din lista de bucate. Cu acele trebuie să ne jucăm ca și cu focul!

(„Romanul“ după Deutsche Zeitung.)

Limbagiul evantaelor.

„Prado“ se numesce complecsul promenadelor frumöse, care împresôră Madridul din partea ostică. Focarul Pradolui este așa numitul „Salon,“ a căruia parte mai „fashionabilă“ a căpêtat numele de „Paris,“ așa încât aici se pôte vorbi despre un Paris în Madrid. Aci vom ștudia „limbagiul evantaelor.“ O Șpaniolă fără evantaiu se pôte închipui tot așa de puțin, ca și un Turc fără cibuc, un Șpaniol fără țigaretă și un burgez german fără pipă de spumă. Evantaiul forméză o parte întregitóre a unei Șpaniole, care creșce cu el; diminéța evantaiul este cel dintăiui obiect, pe care pune mâna Șpaniola, séra cel din urmă, de care se desparte. Acest instrument se pôte numi microcosmul tuturor simțurilor și pasiunilor, un condensator al fantasiei, un „telegraf amoros“ al femeiei șpaniole.

Ne aflăm în Parisul din Prado, în mijlocul unei societăți elegante de fii aleși ai capitalei; staturile lor subțirele cu surisul precoce, cochet pe buze se mișcă ușore și fără silă printre grupe de dame răpitóre. Un noú venit se amestecă printre ei și îndată observăm, că trei evantae se pun de odată în mișcare, unul, din gază de aur cu picturi chinezesci în relief, se închide cu șgomot și repede

ca fulgerul în frageda mână de copilă a dómnei Carmen, pe când o statură svelată întrerupe iute convorbirea cu un domn și cu ochii plecați lasă să i se închidă încet evantaiul de colóre închisă; căți-va pași mai departe o mână febrilă dă trei lovituri în palma mânei stânce cu evantaiul închis. Tinêrul tresare, privesce pe dómna Carmen și pălesce. Ceea-ce a trădat telegraful ei, isvoresce din ochii ei, adică mânia cea mai mare. Căutătura sa rêtăcesce la posesora evantaiului al douilea și el înroșesce ușor, forțe ușor, cum pot să mai roșescă câte odată favoriții blasați ai dómnelor; perplexitate dulce și rușine cetesce el în frumösa față a tinerei Dolores; el suride, dar se face îndată serios, vêdênd încrețitura amenințatóre de pe fruntea dómnei a treia, al căreia telegraf a esprimat gelosie neimblândită. După o scurtă trăgănare se întorce tinêrul cătră Dolores, al căreia evantaiu s'a descis într'aceea de jumêtate, ceea ce însemnéză precauțiune încontra unui pericol apropiat. Ca și când s'ar fi vorbit dă eroul feței sale o espresiune oficial virtuosă și după o salutare ceremoniösă se așeză lângă dómna gelösă. Acêsta se pare grea de imblândit, că-cî după câteva momente lasă să-i

atârne evantaiul închis la încheetura mânei, un semn de disgrăție deplină. Totuși cu încetul îi succède vorbirei lingușitoare a adorătorului, să aducă pe mânișoasă până la deschiderea completă a evantaiului, ceea ce promite nenorocitului speranță de ertare.

Într'o altă grupă. O statură lucuroasă cu față palidă, fin tăiată se plcă grațiosă către un domn în etate de mijloc și răspunde la rugăciunea lui foarte înțetitoare, cum se pare, printr'o tragere ușoră de încrustarea de argint a evantaiului ei de colóre rosă, adică este nedecisă, ore să acorde seú nu. El se face tot mai înțetitor, atunci ea-și închide evantaiul încet, își neteșese ochii de patru ori cu vârful lui și-și atinge ușor buzele. Acestă pantomimă transpune pe cel ce se ruga într'un estaz, pe care abia îl ascunde cu tótă silița. Un altul se pare a fi mai puțin fericit, pentru el se închid de jumătate delicatele crețe de atlas ale instrumentului, ceea-ce vrea să dică: așteptă, vom vedea, póte altă-dată; motivul însé, pentru care își cere timp de gândire, zace în următorul gest, anume atingere ușoră a ambelor urechi, ceea ce însemnéază

că a auđit mai multe lucruri despre „caballero,” care nu prea sunt temeinice.

La aceste semne deosebite ale limbajului evantaelor vom mai adăoga aceste trăsături. A primi evantaiul din mâna unei dómne cu mânerul mai întâiu, este o expresiă de mare favóre și bărbatul, care-l primesce, se obligă la sclăvia cea mai dulce; a refusa darul, este o batjocură neștersă pentru dăruitóre. A rădica de jos un evantaiu căđut este ertat numai favoritului, și altuia nu. Atingerea inimei și a frunții cu vârful evantaiului însemnéază, că dómna răspunde la simțămintele adorătorului ei, dar înțelepciunea o opresce, să lase inimei joc liber. În sfērșit o lovitură cu evantaiul închis pe mâna bărbatului exprimă un reproș, pe când o lovitură cu evantaiul deschis se ia în genere ca o încurajare. Tóte aceste detaiuri interesante sunt totuși foarte grele de observat, de ore-ce Șpaniólele manevréază atât de repede, atât de îndemánatic și ca d'intemplare, încât numai un inițiat póte surprinde în sbor câte-va trăsături caracteristice, pe când tótă telegrafia evantaelor rămâne pentru ori-care altul nebăgată în sémă.

V a r i e t ă ț i.

Piosul prinț de corónă din Anglia. A fost foarte bătător la ochi, că prințul de Wales nu s'a arėtat la alergarea de pe Longchamps din Paris. Motivul a fost, că în religiósă Angliă nu e permisă Dumineca nici o petrecere. Prințul întrebase pe regina Victoria, decă-î concede să facă vre o abatere dela acestă regulă în decursul călătoriei scele în Francia. Regina însé îi dete prin depeșă un răspuns negativ.

Diferință între miseriă și fericire. Ore cine lauda sănătatea unui cismar, care deși trecuse de etatea de 70 ani, lucra încă ca în timpii juneței scele. Femeia lui presintă fiind față la acele laude, esclamă: Oh! Dumneșeu meu! nenorocirea este că suntem săraci, și n'am putut face pe bărbatul meu să ducă o viață bună, decă am fi trăit în fericire, acum el ar avea o sută de ani.

Contra flăcăilor. Deputatul francez Laroche-Joubert a făcut în camera deputaților următorea propunere contra flăcăilor: Articolul 1. Fiă-care francez, care a trecut de 26 ani, începénd dela 31 Decembre a aceluși an, va fi lipsit de dreptul de alegător, până la al 40-lea an al etăței, de cumva nu se va căsători. Articolul 2. Esecțiune fac numai preoții catolici și acele persoane, care posed vre o scădere naturală, prin care pot justifica hotărirea de a nu se căsători nici odată.

Isteșime periculósă. Un soldat din regimentul Görllitz (Austria) întorcéndu-se în Lunea Pascilor către casă și află mórtea în urma isteșimei scele. Trecénd adecă prin o pădure, posesia unui căpitan de cavalerie, voi să și încerce norocul la vėnat de cocoși sėlbatici. Soldatul nostru era un vėnător abil și scia imita bine glasul animalelor. El se urcă repede în un copaciú și inceptu a imita glasul cocoșului sėlbatic. Isteșimea lăi îi ciuntă firul vieței, că-cí o dátatură de pușcă rėsună și bietul soldat căđu ucis. Dóue alice îi pătrunseră pieptul, cealaltă parte a descărcăturii îi sfărma gura și astfel fu ucis pe dată. Nefericitul ucigaș era servitorul posesorului, care fără nici o intenție, sedus prin glasul bine prefăcut al soldatului, slobođi pușca, cređénd că dá în vr'un cocoș de munte. (Rėsboiul)

Esposiția universală la Roma. Actul ce se săvırșese acum la Paris, pare a avea un echoú deosebit în Italia. Din Roma se anunță adică că ministeriul Cairolí proiectéază o esposiția universală la Roma, pentru anul 1881, dispunénd pentru ea din cassa statului ca subvențiune, o sumă de 15 milióne franci. Acestă s'ar întâmpla la dorința expresă a regelui Humbert și spre a eclipsa peregrinagiile, cel puțin pentru căți-va ani. Acestă va fi prima esposiția, ce va vedea și presinta lumei cetatea eternă. (Rom. lib.)

Cătră onorabilul Public!

Fiind-că în urma reposării regretatului **Ión Al. Lăpėdat**, tótă stăruința de a afla alt redactor, care să țină fóia acestă la înălțimea ei, aú rėmas fără rezultat, mă vėd necesitat cu multă parere de rėu a înterupe cu numărul present edarea „Albinei Carpaților,” până când se va găsi un redactor, care să póta corėspunde așteptărilor.

Mulțumind așadară onor. public atât în numele reposatului **Ión Al. Lăpėdat**, cât și în numele subscrisului pentru spriginul călduros ce ne-aú dat, alăturăm la numărul de față încă o jumătate de colă cu titlul fóiei și sumarul materiilor publicate în decursul anului curent, ca să se póta lega și folosi chiar și în viitor, fiind materii de valóre permanentă.

Încumoscințăm totodată pe Domniú abonății, că pentru timpul încă neespirat vor primi resturile abonamentelor prin poștă, decă în timp de o lună nu vor dispune în alt mod asupra lor.

Sibiú, 5 (17) Iuniú 1878.

Visarion Roman, Editorul „Albinei Carpaților.”